

lertid, efter min Mening, er af saa stor Vægt, at den maa indeholde tilstrækkelig Grund for den ærede Forslagsstiller til at tage sit Forslag tilbage; denne ene Indvending mod Forslaget er den, at det lægger hele Kjøbstædernes Skolevæsen ind under Landets Communalbestyrelse, og borttager altsaa ganske Kjøbstædernes Skolevæsen. Jeg troer virkelig ikke, at nogen Landbruger for Alvor vil kunne forlange, at deres Repræsentanter skulle bestyre Kjøbstædernes Skolevæsen, men det er det, der vil ske, dersom man gaaer ind paa Forslaget. Det er en ligefrem Fornærmelse mod Kjøbstæderne. Vel tvivler jeg ikke om, at dette ingenlunde er tilfiet af den ærede Forslagsstiller, men saalidet har han dog tænkt paa Kjøbstæderne, at han er kommen med et Forslag, hvorefter folkelige Repræsentanter for Landet skulde repræsentere Kjøbstædernes Skolevæsen. Under den, som vi Alle vide, for Diebløkket stedfindende Spænding imellem Kjøbstæderne og Landet, som den ærede Rigsdagsmand vistnok beklager ligesaa meget som jeg, troer jeg virkelig, at man bør undgaae ikke alene enhver Uretfærdighed, som det, efter min Mening, i Virkeligheden vilde være, naar dette Forslag uforandret gik igjennem, men endog blot Skinnets af Uretfærdighed; men jeg troer, at det vilde gjøre et ingenlunde gunstigt Indtryk paa Kjøbstæderne, om de saae, at man lod et Forslag, hvori der er taget saa lidet Hensyn til dem, gaae videre. Den ærede Forslagsstiller har vel givet os det gode Løfte, at han vil tage Hensyn til vore Betænkkeligheder, naar Sagen gaaer videre, og han vil derfor formodentlig ogsaa love os at tage Hensyn til den af mig nu udhavende Betænkkelighed, men ogsaa i en anden Henseende viser det sig, at den ærede Forslagsstiller har overseet en større og væsentligere Betænkkelighed ved Sagen, hvorefter der sandelig er liden Udsigt til, at han vil formaae at raade Bod paa de Bænkkeligheder, der, efter de nuværende Forhold, ere forbundne med hans Forslag. Den ærede Forslagsstiller vil vel neppe holde fast ved den af mig paapegede Uretfærdighed, som han ved sin Uagtsomhed og Skjodesløshed er kommet til at begaae; men, naar han

nu vil raade Bod derpaa, saa er det netop, at Bænkkelighederne vilde komme frem, og det Bænkkeligheder, som den ærede Forslagsstiller slet ikke har tænkt paa. En af Hovedbænkkelighederne er, at vi ikke have noget høiere fælles Communalorgan for Kjøbstad og Land; Regjeringen har endnu iff tænkt paa at skabe et saadant Organ, altsaa, den ærede Forslagsstiller maatte tænke paa at skabe et saadant, det er den ene Veie, han vilde kunne gaae, men at udrykke et Stykke af den hele Communal-Ordning, og at gjøre Forslag til at danne et fælles Communalorgan for Kjøbstad og Land, vil den ærede Forslagsstiller, selv om jeg troede, han kunde gjøre det, dog vistnok ikke finde hensigtsmæssigt eller passende. Der er dernæst en anden Veie tilbage, som den ærede Forslagsstiller kunde gaae, nemlig, at lade Skoledirectionerne blive staaende for Kjøbstæderne, og Amtsraaderne tage Overbestyrelsen over Landets Skolevæsen, men den ærede Forslagsstiller, hvis Kyndighed i disse Sager det ikke kan være indgaaet, at det er høist vigtigt netop ikke at stille Bestyrelsen af Landets og Kjøbstædernes Skolevæsen, men derimod søge at bringe det i en saa noie Forbindelse som mulig, saaledes at, de gjensidigt kunne støtte og bære hinanden, vil vistnok ikke indlade sig paa at foreslaae, at Overbestyrelsen af Kjøbstædernes og Landets Skolevæsen skal deles. Den ærede Forslagsstiller kan imidlertid ikke gaae nogen anden end en af disse to Veie, naar han vil afhjælpe de i hans Lovforslag begaaede Uretfærdigheder, men begge disse Veie vilde føre os ind paa Bænkkeligheder, som jeg ikke troer, vi for Tiden vilde være istand til at overvinde. Jeg maa derfor gjentage min Hensigt til den ærede Forslagsstiller, — og, idet jeg paaberaaber mig hans Interesse for Skolevæsenet — om han dog ikke selv maatte finde, at hans Forslag er saa lidet begrundet og tager saa lidet Hensyn til de bestaaende Forhold, at han vil finde sig foranlediget til at tage det tilbage.

Mørgaard: Ja, jeg skal ikke gaae ind paa at forsvare, hvorvidt dette Forslag er saa heldigt affattet, som man kunde ønske; det kan nok være muligt, at Lovforslagets 2 første Pa-